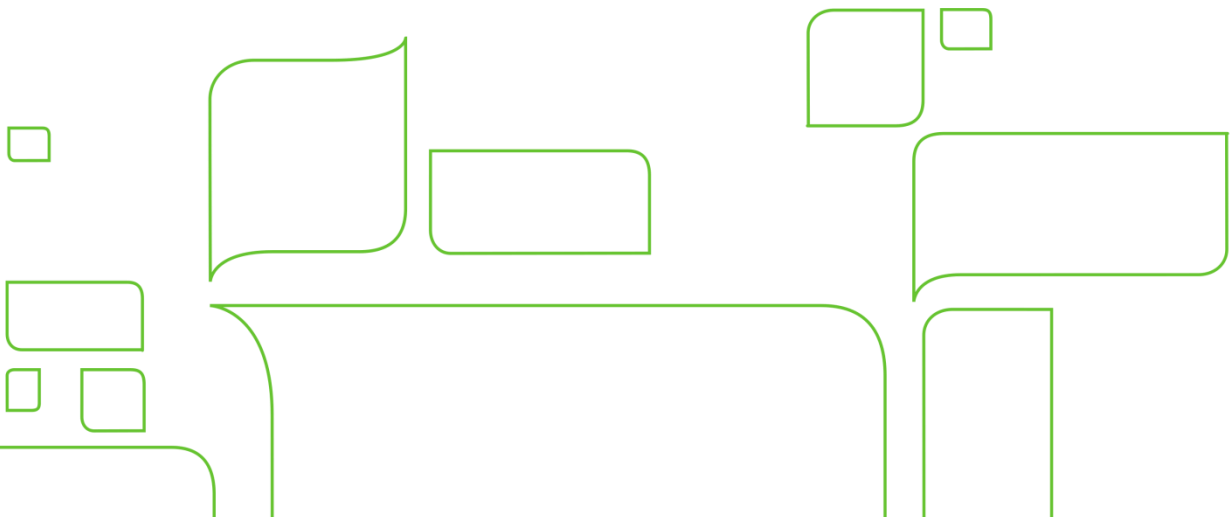

Norsk studentorganisasjon

STUDENTBOLIGUNDERSØKELSEN 2015

Forsidebilde: Nybygget ved studentboligene i Haugesund. Foto: Studentsamskipnaden i Stord/Haugesund / Arkitektfirma Helen & Hard

© HELEN & HARD

Studentenes årlige boligundersøkelse

Norsk studentorganisasjon (NSO) er den største interesseorganisasjonen for studenter i Norge. NSO består av 43 medlemslag fra universiteter og høyskoler over hele landet, og representerer om lag 240 000 studenter. NSOs mål er å bedre studenters faglige, sosiale og økonomiske rettigheter.

Studentboligundersøkelsen har siden 1991 vært den viktigste kilden for informasjon om norske studenters boforhold. Hver sommer utgir Norsk studentorganisasjon denne med oppdaterte tall både med status for den samlede nasjonale dekningsgraden, og med tall for den enkelte samskipnadsrets.

Det siste året har vi sett en positiv utvikling i regjeringens satsning på studentboligbygging. Dette gjennom en rekordhøy tildeling til bygging nye studentboliger på landsbasis. Dette er et tema som står sentralt i NSOs politikk, og vi er fornøyd med utviklingen vi har sett.

Allikevel ser vi fortsatt at det er lang vei å gå før man når målet om en nasjonal dekningsgrad på 20 %. Den historiske oversikten viser at dekningsgraden har stått mer eller mindre stille de siste årene. I 2015 har den gått noe opp, noe som kan være en reaksjon på en offensiv satsning i bygging av nye boliger, men også det faktum at økningen i studentmassen ikke har vært like stor det siste året som fjoråret. Den historiske oversikten viser at utbyggingstakten ikke har stått i stil til den stadig voksende studentmassen, og det er derfor viktig at man fortsetter å ta denne utfordringen på alvor i tiden som kommer.

NSO ønsker å takke Samskipnadsrådet, studentsamskipnadene, velferdstingene og utdanningsinstitusjonene for samarbeidet og den uvurderlige hjelpen vi har fått i arbeidet med å gjennomføre denne undersøkelsen.

For mer informasjon, kontakt:

Jørgen Ringen Andersen
Velferds- og likestillingsansvarlig
Norsk studentorganisasjon
M: +47 982 25 997
E: velferd@student.no

For uttalelse eller intervju, kontakt:

Therese Eia Lerøen
Leder
Norsk studentorganisasjon
M: +47 957 92 556
E: leder@student.no

Innholdsfortegnelse

	1
STUDENTBOLIGUNDERSØKELSEN 2015	1
Studentenes årlige boligundersøkelse.....	3
DEN NASJONALE BOLIGSITUASJONEN 2015.....	5
Sammendrag.....	5
Noen oppsummerende funn:	5
Kommentarer fra Norsk studentorganisasjon	6
Den nasjonale boligsituasjonen 2015	8
Historisk oversikt	9
Historisk utvikling på nasjonalt plan	10
Boligmangel	11
Utvikling innenfor hver enkelt samskipnad	13
Hvorfor studentboliger?	18
Studentbudsjettet	19
Rammebetingelser	20
Byggetakt	21
Vertskommunene	23
Kostnader ved studentboligbygging.....	24
Utregningsmetode	25
Publiserte kilder	27

DEN NASJONALE BOLIGSITUASJONEN 2015

Sammendrag

Årets undersøkelse viser at studenter fortsatt er en svært utsatt gruppe på boligmarkedet. Oppsummert viser undersøkelsen et stort behov for flere studentboliger og at den nasjonale dekningsgraden fortsatt er svært lav. «Dekningsgrad» viser her til hvor mange studentboliger som finnes innenfor et område i forhold til antall studenter. NSOs overordnede mål er en nasjonal dekningsgrad på 20 %, altså at det skal være nok studentboliger til å huse 20 % av den nasjonale studentmassen.

Det er viktig å påpeke at tallene som blir brukt i undersøkelsen kun er basert på boliger eid og/eller distribuert av samskipnadene.

Nasjonal dekningsgrad i 2015: **14,54 %**

I 2015 mangler det 13 251 boliger for å nå dette målet. Det tilsier at det er nødvendig med en betydelig innsats fra regjeringens side for å nå målet om 20 % studentboligdekning på nasjonalt nivå.

Noen oppsummerende funn:

Studentsamskipnaden i Østfold har lavest dekningsgrad med 9,35 %, mens Hedmark har nest lavest dekningsgrad med 9,82 %.

Oslo og Akershus mangler 4660 boliger for å oppnå 20 % dekning.

Studentsamskipnaden i Stord/Haugesund mangler ca. 276 boliger for å nå 20 %, mens Stavanger mangler ca. 700.

Bergen har 12,88 % dekning, og mangler 2234 boliger for å nå 20 %.

Kommentarer fra Norsk studentorganisasjon

- «Årets studentboligundersøkelse viser tegn til at regjeringens satsning på studentboligbygging fungerer. Dette må allikevel ikke være noen hvilepute i det videre arbeidet med å bygge flere studentboliger for å sikre en bedre studenthverdag.»
- «I underkant av 15 % av landets studenter har tilgang på studentbolig i studietiden. I 2014 stod hele 15.000 i studentboligkø. Dette er overhodet ikke godt nok. En satsning på studentboligbygging er en satsning på en bedre økonomi for alle studenter.»
- «Hele $\frac{3}{4}$ av studiestøtten går i dag direkte til boutgifter. Hjulene går ikke rundt, og 9 av 10 studenter er avhengig av deltidsjobb eller støtte hjemmefra. Den trange økonomien gjør studentene ute av stand til å bruke nødvendig med tid på studiene.»
- «Regjeringen tildelte midler til bygging av totalt 2200 studentboliger i årets budsjett og har vist at dette er et område de ønsker å satse på. Allikevel er det langt igjen. Det mangler over 13.000 boliger for å nå målet om at 20 % skal ha mulighet til å bo i en studentbolig. Vi håper regjeringen tar det neste steget i høstens budsjett, og innfrir studentenes krav om 3000 nye studentboliger.»
- «Vi går inn i en høst preget av kommune- og fylkestingsvalg. Vi har en klar forventning om at utdanning og studenter settes høyt på agendaen. Vertskommunene har et stort ansvar for studentvelferden. NSO mener vertskommunen skal stille tomter tilgjengelig gratis eller rimelig ved bygging av studentboliger. Partiene på lokalt nivå må vise at de satser på å være en by hvor det skal være godt å studere.»

For ytterligere kommentarer, kontakt
leder i NSO, Therese Eia Lerøen.
Kontaktinfo finnes på side 3.

Foto: Norsk Studentorganisasjon (NSO).

«Levekårsundersøkelsen for studenter viser at gjennomsnittlige utgifter til bolig var om lag 5 400 kroner i måneden, dette er en økning i løpende kroner på 16 prosent sammenlignet med 2005.»

Fra regjeringens undersøkelse
Studenters inntekt, økonomi og boutgifter
Levekår blant studenter 2010

SSB: Studenters inntekt, økonomi og boutgifter. Levekår blant studenter 2010:

<http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/studenters-inntekt-okonomi-og-boutgifter>

Mer om studenters boutgifter finnes under kapittelet «Studentbudsjettet».

Den nasjonale boligsituasjonen 2015

Studentsamskipnad	Studenttall	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
Agder	11257	1885	16,75 %
Bergen	31375	4040	12,88 %
Buskerud og Vestfold	9736	1121	11,52 %
Harstad	1440	163	11,36 %
Hedmark	7391	725	9,82 %
Indre Finnmark	149	60	40,40 %
Nesna	1236	270	21,84 %
Nordland	7616	1081	14,19 %
Nord-Trøndelag	4113	546	13,28 %
Norges Arktiske studentsamskipnad	11714	2710	23,13 %
Oppland	8050	1712	21,27 %
Oslo og Akershus	70830	9506	13,42 %
Molde	2698	292	10,84 %
Sogn og Fjordane	3794	449	11,85 %
Stavanger	11745	1640	13,96 %
Stord/Haugesund	3128	350	11,18 %
Sunnmøre	5768	814	14,11 %
Telemark	6548	798	12,19 %
Trondheim	33919	5060	14,92 %
Østfold	5696	532	9,35 %
Ås	4578	1546	33,78 %
Totalt	242776	35 304	14,54 %

Historisk oversikt

Norsk studentorganisasjon (NSO) ble stiftet i 2010 etter sammenslåingen av Norsk Studentunion (NSU) og Studentenes Landsforbund (StL). NSU utviklet studentboligundersøkelsen i 1991. Målet var å finne ut hvor stor andel av studentmassen det fantes studentbolig til. Undersøkelsen viste seg å være av stor verdi, og NSU gjennomførte den årlig. Så lenge NSU gjennomførte undersøkelsen alene, omfattet den kun de studentsamskipnadene NSUs lokallag var tilknyttet: Oslo, Bergen, Trondheim, Tromsø og Ås. I 2007 ble også Stavanger med. I 2009 ble StL med på undersøkelsen og dermed ble alle studentsamskipnader i landet forsøkt innlemmet. På grunn av manglende innrapportering uteble imidlertid Buskerud, Romsdal og Nordmøre, Sunnmøre, Vestfold og Ås fra undersøkelsen dette året. Fra 2010 er det presentert tall fra samtlige studentsamskipnader.

Utrekningsmetoden har i perioden vært den samme, men resultatet kan til tider ha blitt påvirket av eksempelvis institusjoner som melder seg ut og inn av studentsamskipnadene, boligmasse som tas ut av bruk eller renovering og oppussing av boliger. Studentsamskipnadene har også til en viss grad ulike rapporteringsrutiner.

Historisk utvikling på nasjonalt plan

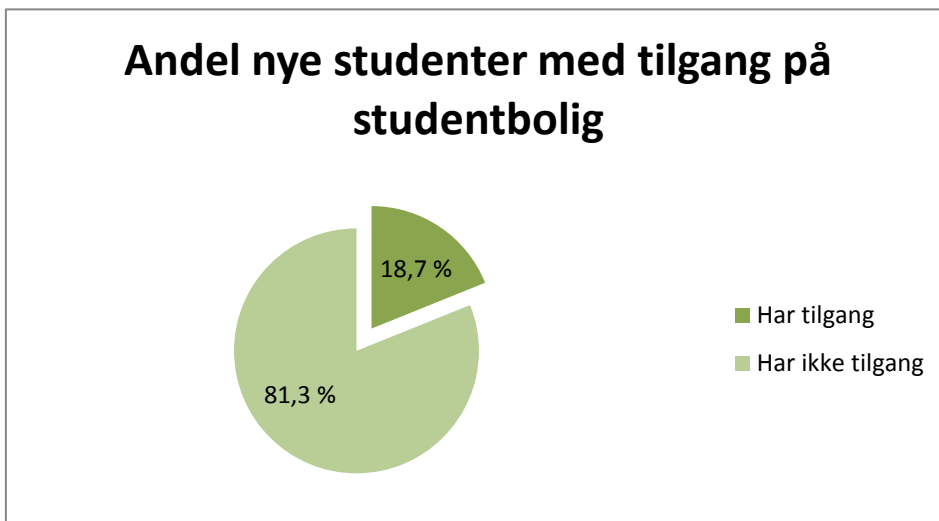
År	Studenttall	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
1991	62 200	11 960	17,30 %
1993	81 237	12 100	14,90 %
1995	90 505	12 447	13,80 %
1996	98 612	12 573	12,80 %
1997	99 275	13 339	13,40 %
1998	97 951	13 402	13,70 %
1999	96 717	13 865	14,30 %
2000	96 434	13 810	14,30 %
2001	96 066	14 155	14,70 %
2002	97 855	14 625	14,90 %
2003	99 469	15 378	15,50 %
2005	107 471	15 501	14,40 %
2006	106 947	15 631	14,60 %
2007	112 368	16 314	14,50 %
2008	105 097	16 551	15,70 %
2009	172 602	24 827	14,38 %
2010	207 455	28 687	13,82 %
2011	208 601	29 407	14,10 %
2012	218 005	30 174	13,84 %
2013	227 684	32 303	14,20 %
2014	238 154	32 941	13,83 %
2015	242 776	35 304	14,54 %

Boligmangel

Studentboligundersøkelsen viser at det finnes nok studentboliger til å huse 14,54 % av registrerte studenter i Norge. Norsk studentorganisasjon har mål om en nasjonal dekningsgrad på 20 %. I dag mangler det 13 251 studentboliger for å nå det målet. Dette er allikevel den høyeste dekningsgraden vi har sett siden 2008.

SSB rapporterer i levekårsundersøkelsen for studenter at én av fire studenter mellom 19 og 21 år ønsker å bo i en studentbolig.

De siste årene har det vært en sterk vekst av studenter, men studentboligbyggingen har stått relativt stille frem til 2015. Studenttallet har i perioden fra 2010 til 2015 vokst med 35 321. Det har på samme tid blitt bygget 6617 studentboliger. Med andre ord har det blitt ferdigstilt studentboliger til 18,7 % av de nye studentene siden 2010.

Figur 1: Antall studenter er hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH) hvor gjennomsnittlig antall registrerte studenter per år er grunnlag for utregning og antall nye studentboliger er hentet fra studentboligundersøkelsene fra 2010 til 2015.

Å oppnå 20 % dekningsgrad nasjonalt er det overordnede målet for NSO, men i noen områder er det nødvendig med en høyere dekning da det private markedet ikke strekker til.

Under følger en oversikt over hvor mange hybelenheter (HE) de ulike studentsamskipnadene mangler for å oppnå lokal dekningsgrad på 20 %.

Studentsamskipnad	Antall HE for å nå 20 %
Agder	366
Bergen	2 234
Buskerud og Vestfold	826
Harstad	124
Hedmark	753
Indre Finnmark	Har over 20 %
Nesna	Har over 20 %
Nordland	442
Nord-Trøndelag	277
Norges Arktiske studentsamskipnad	Har over 20 %
Oppland	Har over 20 %
Oslo og Akershus	4 660
Molde	247
Sogn og Fjordane	309
Stavanger	709
Stord/Haugesund	276
Sunnmøre	340
Telemark	511
Trondheim	1 723
Østfold	607
Ås	Har over 20 %
Totalt mangler vi	13 251

Utvikling innenfor hver enkelt samskipnad

Studentsamskipnaden i Agder (SiA)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	10638	1072	267	1539,75	14,47 %
2015	11257	1166	411	1885,25	16,75 %

Studentsamskipnaden i Bergen (SiB)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	30281	3001	594	4040,5	13,34 %
2015	31375	3001	594	4040,5	12,88 %

Studentsamskipnaden i Buskerud og Vestfold (SiBV)¹

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	9806	967	95	1133,25	11,56 %
2015	9736	948	99	1121,25	11,52 %

Studentsamskipnaden i Harstad (SiHa)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	1308,5	90	41	161,75	12,36 %
2015	1440	90	42	163,5	11,36 %

¹ I boligundersøkelsen fra 2014 ble tallene fra Samskipnaden i Buskerud og Vestfold presentert separat, grunnet at dette var før en fusjon mellom samskipnadene i Buskerud og Vestfold. Tallene presentert fra 2014 i denne undersøkelsen, er en sammenslåing av disse tallene.

Studentsamskipnaden i Hedmark (SiH)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	7661	286	96	454	5,93 %
2015	7391	512	122	725,5	9,82 %

Studentsamskipnaden i Indre Finnmark (SSO)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	141,5	18	24	60	42,40 %
2015	149	18	24	60	40,40 %

Studentsamskipnaden i Nesna (SiNe)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	1106,5	228	24	270	24,40 %
2015	1236	228	24	270	21,84 %

Studentsamskipnaden i Nordland (Studentinord)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	7552	418	112	614	8,13 %
2015	7616	759	184	1081	14,19 %

Studentsamskipnaden i Nord-Trøndelag (SiNoT)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	4125	455	52	546	13,24 %
2015	4113	455	52	546	13,28 %

Norges Arktiske Studentsamskipnad (NAS)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	11804,5	1719	516	2622	22,21 %
2015	11714	1807	516	2710	23,13 %

Studentsamskipnaden i Oppland (SOPP)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2013	7711	1078	179	1391,25	18,04 %
2015	8050	1399	179	1712,25	21,27 %

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	70 776	6791	1493	9403,75	13,29 %
2015	70 830	6935	1469	9505,75	13,42 %

Studentsamskipnaden i Molde (SiMolde)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	2319,5	254	22	292,5	12,61 %
2015	2698	254	22	292,5	10,84 %

Studentsamskipnaden i Sogn og Fjordane (SISOF)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	3711	418	18	449,5	12,11 %
2015	3794	418	18	449,5	11,85 %

Studentsamskipnaden i Stavanger (SiS)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	10811,5	906	257	1355,75	12,54 %
2015	11745	1066	328	1640	13,96 %

Studentsamskipnaden Stord/Haugesund (SSH)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	3053	264	48	348	11,40 %
2015	3128	264	49	349,75	11,18 %

Studentsamskipnaden for Sunnmøre (SfS)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	5831,5	612	112	808	13,86 %
2015	5768	616	113	813,75	14,11 %

Studentsamskipnaden i Telemark (SiTel)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	6685	806	36	869	13,00 %
2015	6548	702	55	798,25	12,19 %

Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	33212	3396	777	4755,75	14,32 %
2015	33919	3636	814	5060,5	14,92 %

Studentsamskipnaden i Østfold (SiØ)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	5492,5	348	23	388,25	7,07 %
2015	5696	494	22	532,5	9,35 %

Studentsamskipnaden i Ås (SiÅs)

Årstall	Studenter	Hybler	Leiligheter	Hybelenheter (HE)	Dekningsgrad
2014	4127	1296	151	1560,25	37,81 %
2015	4578	1282	151	1546,25	33,78 %

For en lengre historisk oversikt fra hver enkelt samskipnad, se
«Studentboligundersøkelsen 2014».

<http://student.no/content/uploads/2014/07/Studentboligunders%C3%B8kelsen-2014.pdf>

Hvorfor studentboliger?

Studentboliger er først og fremst et viktig utdanningspolitisk tiltak for å bidra til å sikre lik tilgang til høyere utdanning i Norge. Videre er det et godt boligpolitisk virkemiddel som bidrar til at både presset og prisene i det private utleiemarkedet dempes. I tillegg vil det gi andre i samfunnet som er avhengig av å leie bolig i lengre perioder større tilgang på leieboliger. Dette ved at man flytter flere studenter vekk fra det private boligmarkedet og inn i studentboliger.

Av alle studenter er det 71 % som leier bolig. I SSBs levekårsundersøkelse blant studenter fra 2010 kan vi lese at 74 % av studenters inntekt går direkte til boutgifter. Å bygge flere studentboliger som samskipnadene kan tilby de lokale studentene, vil være en tydelig satsning fra regjeringen for å bedre økonomien blant studentene.

Studieåret 2015/2016 vil en student få utbetalt totalt 100.920 kroner i studiestøtte fra Lånekassen. Av dette bruker en student i gjennomsnitt 74 % på boutgifter. 9 av 10 studenter arbeider i løpet av året og over 60 % av studentene ved siden av studiene. NSO mener dette truer kvaliteten i norsk høyere utdanning ved at studenter ikke får mulighet til å bruke nok tid på studiene.

NSOs krav til statsbudsjettet 2015 er derfor at det bygges minimum 3000 studentboliger årlig i regi av studentsamskipnadene, og at studiestøtten øker til 1,5 G (grunnbeløpet i folketrygden), fordelt over 11 måneder.

Studentbudsjettet

Studentbudsjettet for 2015 viser at studiestøtten ikke svarer til de reelle utgiftene studenter har. For enkelte vil utgiftene være betydelig høyere da boutgifter, spesielt i de større byene, vil være større enn i dette budsjettet.

Utgiftspost	Månedlig kostnad
Mat og drikke	kr 2 435
Klær og sko	kr 700
Personlig pleie	kr 605
Lek og fritid	kr 980
Reise	kr 410
Andre dagligvarer	kr 220
Husholdningsartikler	kr 340
Møbler	kr 320
Telefoni og medier	kr 1 520
Pensum	kr 621
Husleie	kr 5 803
Sum	kr 13 954
Studiestøtte pr. måned 2015/2016	kr 10 092
Differanse (dagens nivå)	-kr 3 832
Studiestøtte pr. måned 1,5 G over 10 måneder	kr 13 510
Differanse (1,5 G 10 mnd)	-kr 444
Studiestøtte pr. måned 1,5 G over 11 måneder	kr 12 282
Differanse (1,5 G 11 mnd)	kr -1 672

Studentbudsjettet 2015 er basert på tall fra SIFOs referansebudsjett for forbruksutgifter 2015¹ og SSBs leveårsundersøkelse blant studenter 2010². Tall fra 2010 er justert til 2015 nivå etter inflasjon og boligprisindeksen.

¹ <http://www.sifo.no/page/Lenker/Meny+lenker+forsiden/10242/10278>

² <http://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/studenters-inntekt-okonomi-og-boutgifter>

Rammebetingelser

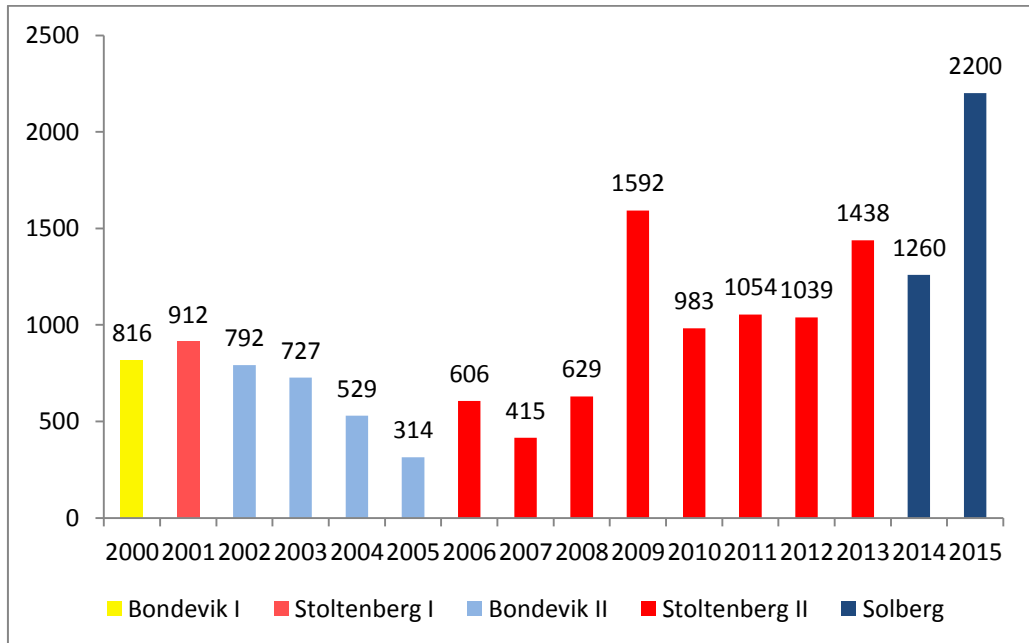
Regjeringen har fastslått at enkelte byer, på bakgrunn av boligsituasjonen i disse, skal defineres som pressområder. Dette gjør at rammene for studentboligbygging er mer tilpasset de reelle kostnadene for dette arbeidet i disse områdene. I 2015 er følgende byer definert som pressområder: Oslo, Bergen, Trondheim, Stavanger, Tromsø, Drammen, Kristiansand og Bodø.

Regjeringen økte i statsbudsjettet for 2014 kostnadsrammen fra 700 000 kroner i pressområder og 600 000 kroner andre steder per hybelenhet (HE), til 800 000 og 700 000 kroner i henholdsvis pressområder og andre steder. Kostnadsrammen ble sist økt i 2009. Norsk studentorganisasjon og studentsamskipnadene har over lengre tid tatt til orde for at kostnadsrammen måtte økes og er glade for at regjeringen har innfridd.

I 2014 økte også statstilskuddet i pressområdene fra 250 000 til 300 000 kroner. Andre steder økte statstilskuddet fra 200 000 til 240 000 kroner per hybelenhet. Dette tilsvarer 37,5 % statstilskudd i pressområdene og 34,3 % ellers. Forrige gang statstilskuddet ble justert var i 2004. Etter denne justeringen utgjorde det 60 % av kostnadsrammen. Med andre ord har det vært en kraftig nedgang over de siste ti årene. NSO og studentsamskipnadene har i lengre tid tatt til orde for at statstilskuddet skal dekke 50 % av kostnadene knyttet til å bygge studentboliger. At tilskuddet er økt viser at regjeringen tar utfordringene på alvor, men man er ennå et stykke unna å løse problemene studentsamskipnadene har i forbindelse med utbyggingen.

Byggetakt

Siden 2000 har det vært skiftende politisk vilje til å bygge studentboliger, og uenighet om hvor mange som skal bygges årlig. Grafen under viser hvor mange studentboliger det er blitt bevilget tilskudd til per år. Fargekodene viser til hvilken regjering som har bevilget midlene.

Figur 2: Antall hybelenheter (HE) det ble bevilget statstilskudd til per år, sortert etter den til en hver tid sittende regjering. Tallene er hentet fra Kunnskapsdepartementet.

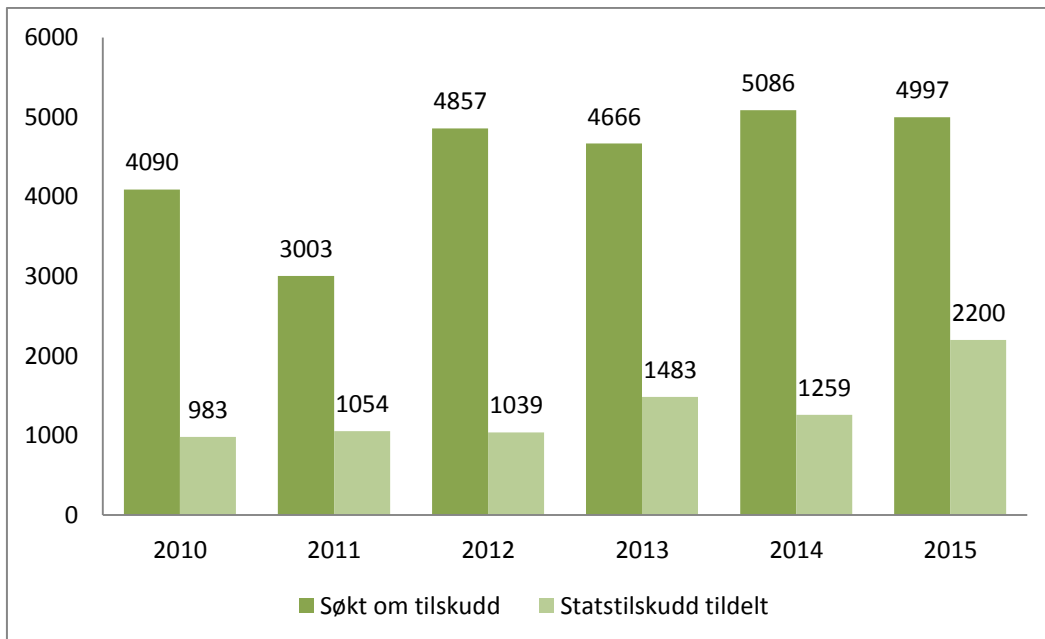
Stoltenberg II-regjeringen (2006-2013) var den første som lovet å bevilge midler til 1000 studentboliger årlig. Dette ble gjort i Soria Moria II-erklæringen. Sett under ett, var de veldig nærme å nå målet om 1000 studentboliger i begge periodene, og endte til slutt opp på 973 enheter per år i snitt. Skiller vi periodene finner vi at Stoltenberg II-regjeringen i sin første periode (2006-2009) endte på 810,5 boliger per år i snitt, mens i andre periode (2010-2013) endte den på 1135,25 boliger årlig.

Regjeringen Solberg har ikke tallfestet hvor mange studentboliger de vil bevilge midler til årlig. Likevel gikk regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet og samarbeidspartiene Venstre og Kristelig Folkeparti alle inn for å bygge mellom 2000 og 3000 årlig på sine respektive landsmøter før valget. I Solberg-regjeringens første statsbudsjett (for 2014) ble det bevilget midler til bygging av 1260 boliger. Her må det nevnes at Solberg-regjeringen bevilget like mange millioner (359) som statsbudsjettet året før, men samtidig har økt kostnadsrammen og statstilskuddet, jf. tidligere avsnitt.

I 2015 ble det etter budsjettforliket mellom regjeringspartiene, Venstre og Kristelig Folkeparti bevilget midler til 2 000 studentboliger. Etter forhandlingene i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett ble denne summen økt til 2200 boliger i 2015, med stor margin den største tildelingen noensinne.

I statsbudsjettet for 2015 ble finansieringsmodellen for studentboliger endret, slik at utbetalingene skjer årlig over en treårsperiode, der henholdsvis 20 %, 60 % og 20 % av bevilgningen utbetales pr. år.

Figuren på neste side viser hvor mange studentboliger studentsamskipnadene har søkt om tilskudd til å bygge. Den viser at samskipnadene har stor vilje til å bygge flere studentboliger, men mangler den nødvendige statlige støtten for å påbegynne arbeidet.

Figur 3: Antall hybelenheter det ble søkt om tilskudd til fra studentsamskipnadene, og antall hybelenheter det ble bevilget statstilskudd til, sortert etter år. Kilde: Samskipnadsrådet

Vertskommunene

At man legger til rette for bygging av nye studentboliger i vertskommunene er et av de viktigste tiltakene man kan gjøre lokalt for å sikre studentvelferden. Dette både på kort og lang sikt. Det finnes eksempler der samskipnadene har fått tildelt midler til bygging av nye studentboliger, men man sliter med å få i gang byggeprosessene grunnet mangel på tomter i vertskommunene. NSO mener det er svært viktig at vertskommunene tar sin del av ansvaret og stiller med tomter tilgjengelig gratis eller rimelig, og gjennom det støtter byggingen av studentboliger lokalt. Denne typen prioritering vil bidra til både byutvikling, og være et viktig strategisk tiltak når det kommer til å lette på det private boligmarkedet.

Kostnader ved studentboligbygging

Et av Norsk studentorganisasjons krav til statsbudsjettet er at det skal bevilges midler til studentsamskipnadene for bygging av 3000 studentboliger årlig. Ved siste tildeling gikk 66,5 % til pressområdene. Ved en videreføring av denne praksisen vil kostnaden ved å bygge 3000 studentboliger totalt bli 839,7 millioner kroner, ved denne utregningen:

$$((3000 * 0,665) * 300\ 000) + ((3000 * 0,335) * 240\ 000) = 839\ 700\ 000$$

Om en fordeler byggingen likt mellom pressområdene og andre områder, vil kostnaden totalt sett bli 810 millioner kroner:

$$\underline{((3000 * 0,5) * 300\ 000) + ((3000 * 0,5) * 240\ 000) = 810\ 000\ 000}$$

Både regjeringspartiene og samarbeidspartiene gikk inn i valgkampen i 2013 med løfter om bygging av minst 2000 studentboliger årlig. Dette vil koste 559,8 millioner, om vi legger til grunn årets fordeling mellom pressområder og andre områder. Det gir denne utregningen:

$$((2000 * 0,665) * 300\ 000) + ((2000 * 0,335) * 240\ 000) = \underline{559\ 800\ 000}$$

Og 540 millioner kroner med en 50/50 fordeling:

$$\underline{((2000 * 0,5) * 300\ 000) + ((2000 * 0,5) * 240\ 000) = 540\ 000\ 000}$$

Utregningsmetode

Undersøkelsen er basert på bolig tall fra de ulike studentsamskipnadene, og tar utgangspunkt i det antallet hybelenheter hver enkelt studentsamskipnad har ferdigstilt og har disponible 15. august 2015.

Tallet på antall registrerte studenter er i hovedsak hentet fra Database for statistikk om høgre utdanning (DBH), og fra institusjonene selv der DBH ikke hadde registrerte tall. I de tilfeller hvor institusjonen verken har registrert studentantall eller har kunnet produsere dette på forespørsel fra NSO, har tallene blitt hentet fra den lokale studentsamskipnad. Studenttallet er et gjennomsnitt av tallet på registrerte studenter høsten 2014 og våren 2015 så langt det har vært mulig å oppdrive.

Studentboliger krever vedlikehold, og i de tilfellene hvor studentsamskipnaden oppgir å ha færre studentboliger enn tidligere år, handler dette ofte om boliger som er tatt ut av markedet for å renoveres eller bygges om. Enkelte samskipnader har også så gammel og dårlig bygningsmasse at deler har blitt leid ut til andre aktører. Derfor er disse ikke tilgjengelig som studentboliger. Disse hybelenhetene regnes ikke med i undersøkelsen.

NSO regner hybelenheter (HE) annerledes enn Kunnskapsdepartementet (KD) og studentsamskipnadene. I undersøkelsen blir hybler, dubletter og kvartetter regnet som 1 HE per person, og en par-/familieleilighet som 1,75 HE. KD regner en parleilighet som 2 HE og en familieleilighet som 2,5 HE. NSO mener dette ikke er realistisk siden en familie med to voksne og et barn da blir regnet som studenter. Mange studenter har partnere som ikke studerer, og selv om barna bor i boligen er målet med denne undersøkelsen å kartlegge hvor mange studenter som har tilgang til studentsamskipnadene sine studentboliger.

Flere av studentsamskipnadene opererer heller ikke med skille mellom par- og familieleiligheter, så for å komme frem til et sannsynlig tall har NSO valgt å regne disse som 1,75 HE.

Kildene benyttet i undersøkelsen baserer seg på studentsamskipnadene selv, de enkelte utdanningsinstitusjoner, Samskipnadsrådet og Database for statistikk om høgre utdanning (DBH).

Publiserte kilder

SSB (2012): *Studenters inntekt, økonomi og bortgifter - Levekår blant studenter 2010:*

<http://www.sifo.no/files/Referansebudsjett2015PDF.pdf>

Statens institutt for forbruksforskning (SIFO): *SIFOs Referansebudsjett for forbruksutgifter 2015:*

<http://www.sifo.no/files/Referansebudsjett2013PDF.pdf>

Holbergs gate 1 / 0166 Oslo
T: 22 04 49 70
F: 22 04 49 89
E: nso@student.no
W: student.no

nso

Norsk studentorganisasjon